

SLUŽBY VEŘEJNÝCH KNIHOVEN PODPORUJÍCÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

SOUHRN

TÉMATICKÉ VYMEZENÍ

Tato kapitola se zabývá službami a činnostmi založenými na využití informačních technologií (dále IT), které jsou provozovány veřejnými knihovnami a podporují vzdělávání dospělých včetně doškolování a vysokoškolského vzdělávání, počítačové gramotnosti a distančního vzdělávání.

POLITICKÉ SOUVISLOSTI

K tomu, aby veřejné knihovny byly součástí e-Evropy, musí nabídnout nové a průkopnické služby a činnosti, které budou občanům pomáhat úspěšně se účastnit celoživotního vzdělávání, a které budou pomáhat zvyšovat počet kvalifikovaných, odborně vzdělaných a spokojených lidí žijících v Evropě – lidí všech věkových kategorií, společenského postavení nebo pohlaví, těch, kteří jsou zapsáni do kvalifikačních kursů i těch, kteří jsou prostě kdykoliv a z jakéhokoliv důvodu připraveni zlepšit svou odbornost.

Používání nových nástrojů IT při celoživotním vzdělávání nabízí nové možnosti, ale zároveň zvyšuje riziko vyloučení ze společnosti a digitálního rozdělení společnosti. Veřejné knihovny tím, že nabízejí přístup k IT a především k Internetu - zejména těm, kteří nemají osobní počítač doma nebo v práci, tu hrají klíčovou roli a jsou zárukou, že Evropa nebude rozdělena na počítačově gramotné a ngramotné.

Akční plán e-Evropa obsahuje konkrétní opatření pro zvýšení počtu veřejných přístupů k informacím (dále VPI) a podporuje první krok k Internetu, který může být odrazovým můstkem pro individuální nákup IT. Veřejné knihovny již dnes představují nejrozšířenější a nejvíce navštěvované místo VPI.

Ve veřejných knihovnách se již významně investovalo do proškolení zaměstnanců a nákupu zařízení určených pro služby podporující celoživotní vzdělávání. Organizace jako IFLA a EBLIDA pomáhají vytvářet odbornou a veřejnou diskusi týkající se vzájemného vztahu veřejných knihoven a celoživotního vzdělávání.

DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI

Veřejné knihovny jsou důležitými informačními středisky pro vzdělávání. Měly by být místními vzdělávacími středisky a „šampióny“ pro nezávislého studenta. Vývoj jejich služeb vyžaduje zavedení a udržování úzké spolupráce s ostatními organizacemi.

Je také třeba zajistit přístup a efektivní zpracování sady kvalitních, relevantních a atraktivních učebních programů podle místních potřeb, které bude možno využívat v novém, na IT založeném výukovém prostředí. Jedním z důležitých zdrojů jejich obsahu jsou dokumenty, které jsou ve fondech knihoven, muzeí a archivů na místní úrovni.

Při vymezování okruhu a typu služeb, které by veřejné knihovny měly zajišťovat, je třeba brát v úvahu existující zvláštnosti v národních systémech a konkurenčních prostředích, nicméně služby by měly zahrnovat:

- zajištění veřejného přístupu na Internet;
- zajištění studijního vybavení a učebního prostředí založeného na IT;
- volný a/nebo členěný přístup ke kurzům vedoucím k akreditovaným kvalifikacím jako je například European Computer Driving Licence (ECDL);
- prostředí e-learningu, např. kombinace Internetu, telefonu, videokonference a televizního vysílání, vyznačený soubor učebních programů a služby založené na webovém prostředí;
- síťově propojený portál informační služby.

ÚKOLY PRO BUDOUCNOST

Pracovníci některých veřejných knihoven ještě nejsou dostatečně kvalifikováni, aby zajistili efektivní služby pro celoživotní vzdělávání; je třeba zajistit rozsáhlou přípravu, jak z hlediska technologie, tak z hlediska obsahu. Jelikož se nové technologie vyvíjejí stále rychleji, lze předpokládat, že bude i nadále potřebná počáteční podpora pro jejich využití a že knihovníci budou hrát i nadále klíčovou roli při školení IT.

TÉMATICKÉ VYMEZENÍ

Tato kapitola se zabývá těmito tématy:

program knihoven při podporování vzdělávání dospělých a vyššího vzdělávání,
počítačová gramotnost
proškolení pracovníků
akreditace

POLITICKÉ SOUVISLOSTI

Celoživotní vzdělávání je určeno uspokojování potřeb lidí všech věkových kategorií, jakéhokoliv společenského postavení nebo pohlaví, od těch s odbornými potřebami, zapsaných do kvalifikačních kursů, kteří chtějí získat podporu pro své školní studium, až k těm, kteří nejsou zapsáni do žádných kursů, ale chtějí kdykoliv a z jakéhokoliv důvodu zlepšit svou odbornost nebo získat kvalifikaci.

K tomu, aby veřejné knihovny hrály odpovídající roli v Evropě, která se stává nejkonzukvennější, nejdynamičtější a znalostmi řízenou ekonomikou na světě, musejí být připraveny nabídnout nové a průkopnické služby/činnosti, které budou občanům pomáhat úspěšně se účastnit celoživotního vzdělávání, a které budou pomáhat zvyšovat počet kvalifikovaných, odborně vzdělaných a spokojených lidí žijících v Evropě.

Veřejné knihovny nejsou vždy pokládány za součást vzdělávacího procesu. Je třeba často přesvědčovat ty, kteří rozhodují, že veřejné knihovny jsou v této souvislosti skutečně organizacemi, hrajícími hlavní roli.

Organizace jako IFLA <http://www.ifla.org/VII/s8/proj/rolepublib.htm> a EBLIDA

<http://www.eblida.org/> pomáhají vytvářet odbornou a veřejnou diskusi týkající se vzájemného vztahu veřejných knihoven a celoživotního vzdělávání.

IFLA popisuje přínos celoživotního vzdělávání takto:

„V průběhu 20.století bylo vzdělávání (a znalosti) uznáno za právo jedince; pro člověka je vzdělání a učení cestou k osobnímu vývoji a bohatšímu životu. Mimoto je vyšší všeobecná úroveň vzdělání nezbytným předpokladem pro ekonomický růst a zaměstnanost.“ IFLA

Používání nových nástrojů IT při celoživotním vzdělávání nabízí nové možnosti, ale zároveň zvyšuje riziko vyloučení ze společnosti a digitálního rozdělení společnosti, především tam, kde chybí schopnosti a motivace nebo kde lidé nejsou zvyklí učit se. Pro zavedení pružné a individuální výuky je třeba nového učebního prostředí zahrnujícího e-learning a spojení elektronických a tradičních vyučovacích metod. Často je zapotřebí uplatnit osobní přístup, jako např. poradenství.

V některých zemích se ve veřejných knihovnách již významně investovalo do proškolení pracovníků v oblasti IT a do vybavení, které jim umožňuje rozvíjet služby na podporu celoživotního vzdělávání. K tomu, aby tyto investice byly plně využity je třeba, aby knihovny dostaly příležitost být zahrnuty do tohoto procesu re-definice vzdělávání.

e-Evropa podporuje **počítačovou gramotnost** jako jednu ze základních dovedností všech Evropanů, protože každý občan musí být vybaven dovednostmi, aby mohl žít a pracovat

v informační společnosti. Veřejné knihovny tu hrají klíčovou roli a jsou zárukou, že Evropa nebude rozdělena na počítačově gramotné a ngramotné. Snížené náklady na školení, celosvětová dostupnost a zdokonalení technických možností činí ze školení, které je studentům doručováno elektronicky prostřednictvím veřejných knihoven, životaschopný doplněk a alternativu k výuce v učebně. Veřejné knihovny nabízejí přístup k technologii, zejména k Internetu, a to těm, kteří nemají osobní počítač doma nebo v práci. Prostřednictvím svých pracovníků, kteří se stále více stávají experty pro využití IT, často zajišťují podporu a pomoc při školení.

Akční plán e-Evropa uvádí konkrétní opatření pro zvýšení počtu stanic VPI (veřejný přístup k Internetu- dále jen VPI) –a veřejné knihovny jsou klíčovými příklady vhodných institucí pro jejich realizaci – která jsou nezbytná k obslužení velkého okruhu uživatelů a podporují jejich první krok k Internetu, který může být odrazovým můstkem pro individuální nákup IT. VPI jsou pokládány za obzvláště užitečné pro lidi, kteří potřebují zvláštní péči, jako například proškolení na místě.

V současnosti je hustota stanic VPI ve většině členských států méně než 1 na 10 000 obyvatel, ale ve všech členských státech se jejich počet zvyšuje. Veřejné knihovny jsou nejvíce rozšířenými a nejvíce navštěvovanými pokud jde o stanice VPI. Možnosti VPI jsou však širší.

DOPORUČENÍ PRO ÚSPĚŠNOU PRAXI

Veřejné knihovny jsou hlavními vzdělávacími informačními středisky. Měly by být lokálními školícími místy a šampióny pro nezávislého studenta. Mohou mít důležité zaměření na komunitu jako celek při zajišťování vybavení pro neformální učení a samostudium.

Vývoj těchto nových služeb vyžaduje zavedení a udržování spolupráce partnerství s místními, regionálními, národními, vzdělávacími nebo kulturními představiteli a organizacemi. Spolupráce by se neměla omezovat jen ty, kteří rozhodují, ale měla by se týkat i těch, kteří vzdělávací služby provozují, jako např. fakulty a univerzity, obchodní sektor, místní sdružení, poradny pro volbu povolání, výzkumná střediska atd. viz e-learning: plánování vzdělávání pro zítřek <http://europa.eu.int/comm/education/elearning/>.

Je také požadováno zajištění přístupu a efektivní propagace širokého výběru kvalitních, relevantních a atraktivních učebních programů, které bude možno využívat v novém, na IT založeném výukovém prostředí. Jedním z důležitých eventuelních zdrojů těchto programů jsou dokumenty, které jsou ve fondech knihoven, muzeí a archivů, a to např. na podporu učebních plánů týkajících se regionálních studií, umění a životního prostředí.

Adaptace obecných pravidel pro strategickou koncepci, která zahrne i veřejné knihovny, znamená, že při stanovování rozsahu a typů služeb, které by knihovny měly zajišťovat, je třeba brát v úvahu existující rozdíly v národních systémech a konkurenčních prostředích, např.:

- Spojené království vyvinulo strategii, která definuje roli knihoven v celoživotním vzdělávání a zároveň programy financování učebních programů, školení a vytvoření infrastruktury, která umožní jejich dodání.
- V Portugalsku již veřejné knihovny hrají klíčovou roli v souvislosti se školní i mimoškolní výukou.
- Německo má dobře rozvinutý systém vzdělávání dospělých.

Mezi zvláštní oblasti vývoje, které by veřejné knihovny mohly brát v úvahu při podporování celoživotního vzdělávání, jsou služby, které by mohly být zjištěny v knihovně, on-line prostřednictvím webových stránek nebo pomocí dalších digitálních sítí. Mohou být vyvinuty knihovnami samými nebo ve spolupráci s knihovnami nebo dalšími kulturními a vzdělávacími organizacemi.

Minimální program těchto služeb, o kterém by veřejné knihovny měly uvažovat, zahrnuje:

- zajištění veřejného přístupu na Internet;
- otvírací doba, která odpovídá potřebám studentů;
- zajištění studijního vybavení a učebního prostředí založeného na IT;
- zdroje (technologie, fondy zaměřené na učební osnovy);
- vybudování školicích středisek: převzetí role hlavní školicí instituce akreditované oficiálními organizacemi, nabízející volný a/nebo členěný přístup ke kurzům, které povedou k akreditovaným kvalifikacím;
- zajištění e-learningového prostředí - přístup na Internet, telefon, videokonference a vysílání televize, vyznačený soubor učebních programů a služby založené na webovém prostředí;
- virtuální pult informační služby: může být vytvořen síťově propojený pult informační služby pro vyřizování odborných dotazů poslaných poštou nebo na předdefinovaných formulářích, pravděpodobně postupně se specializující na různá témata podle prostředí, ve kterém funguje.

Veřejné knihovny se musí postarat o naplánování takových služeb, které vytvoří efektivní podmínky pro celoživotní vzdělávání. To vyžaduje:

- podporující a tvořivé prostředí vedoucí k učení a vzdělávání;
- odpovídající učební pracoviště;
- nestranné a nápomocné pracovníky;
- přístupové místo pro aktivní zapojení do e-činností všeho druhu;
- školení a podporu při využívání IT;
- vyhodnocení a uspořádání informací;
- volný přístup k informačním médiím a učebním zdrojům, jak fyzickým, tak virtuálním.

Knihovníci musí být aktivnější při přepracovávání a propagaci svých služeb se zřetelem na existující strategie celoživotního vzdělávání a vést rozsáhlý průzkum trhu, aby porozuměli lépe potřebám svých uživatelů. Je třeba rozvinout ukazatele ověřující efektivnost veřejných knihoven v této oblasti.

Akreditace

Dosažitelnost učebních certifikátů prostřednictvím veřejných knihoven a dalších školicích středisek umožní srovnatelnost mezi školními a mimoškolními učebními postupy,lepší průhlednost dosažených úspěchů a pružnost různých učebních cest. Certifikáty jsou zřetelně stimulačními faktory pro učení a jsou dokladem odbornosti cenných pro povolání. To zejména v případě, že certifikát je široce uznáván, jako např. European Computer Driving Licence <http://www.ecdl.com/>.

Školení pracovníků a vývoj role knihovníků

Nyní knihovníci musí skloubit nové technologie s organizační prací a managementem a vypořádat se s velkou rozmanitostí zdrojů: papírových a elektronických. Vtáhnout své uživatele do středu svých služeb a přitom jim být nápomocni při vyřizování jejich požadavků. Zaměstnanci některých veřejných knihoven ještě nejsou dostatečně odborně zdatní, aby mohli efektivně zajistit služby týkající se celoživotního vzdělání: je třeba rozsáhlých školení týkající se jak technologií, tak učebních programů.

Správa digitálních zdrojů a služeb vyžaduje po knihovnicích novou způsobilost, která zahrnuje:

- znalost globálního komunikačního systému, způsobilost používat IT;
- schopnost rozumět potřebám uživatelů a ukázat jim strategie, které jim umožní objevit potřebné zdroje.

Životně důležitá je náborová a školicí strategie, která umožní veřejným knihovnám poskytovat vhodné dovednosti (IT, pedagogické). Školení musí být:

- dostupné všem pracovníkům, kteří ho potřebují;
- dostatečně pružné, aby reagovalo na vyvíjející se potřeby;
- modelované a dodané dle definovaných kvalifikačních norem;
- na míru a diferencované podle odborných potřeb zaměstnanců.

ÚKOLY PRO BUDOUCNOST

Možná, že přijde čas, kdy velká většina Evropanů bude digitálně vzdělaná a nebude žádná potřeba pořádat programy a kurzy pro digitální gramotnost. Ale svět bude mnohem víc závislý na informacích, pružném učení a sdílení lidských znalostí. Za těchto okolností budou muset knihovníci přizpůsobit svou roli a stát se „informačními odborníky“ a rozšířit svou úlohu v organizacích při filtrování a lokaci informací.

Nicméně protože se nové technologie vyvíjejí stále rychleji, je docela možné, že lidé budou stále při jejich využívání zpočátku potřebovat pomoc a že knihovníci budou pokračovat ve své zásadní roli při poskytování informací a výuce, se zaměřením na sociálně a kulturně znevýhodněné občany.

ODKAZY NA WEBOVÉ STRÁNKY

Evropa

Distanční vzdělávání ve vesnických oblastech (Distance Education in Rural Areas - DERAL)
Cílem tohoto projektu koordinovaného Kalmar Lans Bibliotek a financovaného v rámci programu Evropské komise Telematics for Libraries je podpořit veřejné knihovny v jejich stále důležitější roli při přenosu informací, znalostí a vzdělávání uživatelům, pro něž je obtížné účastnit se průběžného studia..

<http://deral.infoc.ulst.ac.uk/>

Sítě ISTAR (ISTAR Networks)

Financované Ředitelstvím sociálních věcí (Directorate for Social Affairs) Evropské komise (DGV) v rámci programu Regional Information Society Initiatives (RISI2) v roce 1997. Pilotní projekt založený na veřejných knihovnách, s cílem je propagovat - v evropských regionech, které mají nedostatečný přístup k trhům a sítím - a zajistit zde školení a přístup k informačním a komunikačním technologiím a Internetu (v Řecku, Severním Irsku a Duryňsku v Německu). Skončil v roce 2000.

<http://www.istar.org>

Školící střediska Open Society Institute (Open Society Institute Training Centres)

Zřízená pro pokračování v programu vzdělávání pro knihovníky, který je podporován v 18 zemích střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu. Součástí kursů nabízených těmito středisky je počítačová gramotnost.

<http://www.osi.hu>

Belgie

Univerzita v Antverpách (University of Antwerp)

Webové stránky jako výsledek interaktivní výuky založené na webovém prostředí: vzorový a aplikovaný projekt. Jeho cílem je vyvinout kursy ve formátu vhodném pro WWW. Příklad interaktivní výuky založené na webovém prostředí, šitý na míru studentům informační vědy.

<http://ibw-wilma.uia.ac.be/ODI/> - kurs se všeobecným úvodem do informační vědy

<http://ibw-wilma.uia.ac.be/HRM/> - kurs týkající se managementu lidských zdrojů v knihovnách a informatice

Bulharsko

Webové stránky Bulharského školícího střediska pro další vzdělávání knihovníků (Website of the Bulgarian Training Centre for Continuing Education for Librarians)

<http://www.nl.otel.net/uliso/Cntr-for%20cont.ed.htm>

Česká republika

Mimoškolní vzdělávání knihovníků

Cílem programu je zajistit pomoc při práci s IT a informační služby uživatelům v celé republice, a to proškolením knihovníků, včetně těch z malých knihoven, kteří tak získají novou odbornost a oprávnění ke standardu ECDL.

http://www.nkp.cz/o_knihovnach/konsorcia/VISK/VISKindex.htm

Veřejné informační služby knihoven

Součást širšího programového balíčku, jehož cílem je poskytnout počítačovou gramotnost všem knihovníkům v České republice.

http://www.nkp.cz/o_knihovnach/konsorcia/VISK/VISK2.htm

Dánsko

Královská škola knihovnické a informační vědy (The Royal School of Library and Information Science)

Vyvíjí školící kursy, programy distančního vzdělávání a magisterské studium pro knihovníky.

http://www.db.dk/home_uk.htm

VUCIBIB – Vzdělávací střediska pro dospělé ve veřejných knihovnách (Adult Education Centres in Public Libraries)

Cílem je zlepšit úroveň vzdělání v oblasti Vesthimmerland v severním Dánsku.
<http://www.hf-vuc.dk/vuc-bib/english/english.htm>

Finsko

FinELib – Národní elektronická knihovna (Národní knihovna Finska a Helsinská univerzitní knihovna) – (FinELib – The National Electronic Library – The National Library of Finland and Helsinki University Library)

Webové stránky nabízející kontakt na členské organizace, včetně veřejných knihoven, a centralizované zdroje, které podporují výuku, vzdělávání a výzkum. Příklad vynikajícího partnerství mezi Národní knihovnou a vědeckou knihovnou s cílem centralizovat akvizici a prodej uživatelských práv pro využití zdrojů podporujících výuku, vzdělávání a výzkum.
<http://www.lib.helsinki.fi/finelib/>

Francie

PAGSI

V lednu 1998 Francie přijala všeobecný plán pro vstup do informační společnosti nazvaný Programme d'Action Gouvernemental pour la Societe de l'Information (PAGSI). Knihovny se podílely na digitalizaci kulturního dědictví a zajišťování přístupu k novým informačním technologiím.
<http://www.internet.gouv.fr>

Německo

Bibweb

Německá národní iniciativa „Bibweb – školení Internetu pro veřejné knihovny“ vytvořila nástroj pro distanční internetovou výuku pro zaměstnance knihovny, s cílem získat a vyvinout dovednosti pro využití Internetu.
<http://www.bibweb.de/>

Učební regiony (Lernende Regionen)

V tomto federálně financovaném projektu bude zřízena síť institucí pro celoživotní vzdělávání. Veřejné knihovny se účastní tohoto projektu jako přístupová místa pro celoživotní vzdělávání.
http://www.bmbf.de/210_3268.html

Střediska pro práci s médii v knihovnách (Medienkompetenzzentren in Bibliotheken)

Federální projekt (2000) pro napojení asi 1200 veřejných knihoven, především těch malých, na Internet.
www.bdbibl.de/dbv/medienzentren/medienkomprechts.html

Stuttgartská veřejná knihovna (Stuttgart Public Library)

Veřejná knihovna ve Stuttgartu pracuje společně s Německým institutem pro vzdělávání dospělých (DIE) na zavedení způsobu spolupráce mezi veřejnou knihovnou a dalšími institucemi se speciálními učebními programy.
<http://www.die-frankfurt.de/efil/index.htm>

Velmi hezký náhled na tuto problematiku zajišťuje webová stránka Stuttgartské veřejné knihovny:

<http://www.stuttgart.de/stadtbuecherei/druck/opencontent/index.htm>

Maďarsko

Regionální knihovna Katona Jozsefa v Kecskemetu (Katona Jozsef County Library in Kecskemet), Maďarsko <http://www.kjmk.hu/> podporuje nejen oficiální a školské vzdělávání, ale nabízí cenné služby pro ty, kteří se zajímají o studium v mimoškolním systému nebo pro ty, kteří mají úmysl učit se nezávisle. Kontaktní osoba: Nehz Gyorgyi gyorgyi@kjmk.hu

Irsko

Equalskills

Snaží se poskytnout co největšímu počtu občanů zkušenost s počítači a Internetem zpřístupněním sítě stanic VPI, podporovat skupiny a školicí organizace.

<http://www.equalskills.com/>

Irsko zřídilo pilotní poradenskou službu pro dospělé, která se zaměřuje na městské a venkovské oblasti. Tato činnost bude využívat možnosti vývoje národních webových stránek pro možnost vzdělávání, které mohou být aktualizovány a zpřístupňovány místně. To budou zajišťovat jak telefonní horké linky, tak informační body IT v knihovnách.

Itálie

CREMISI

Usiluje o vytvoření sítě multimediálních hal ve dvanácti národních knihovnách se zaměřením na zajištění školicích kursů jak pro knihovníky, tak pro dělníky a občany. Projekt skončil v r. 2000. Rozšířením CREMISI je projekt ABSIDE, který byl právě schválen v rámci programu EQUAL. Projekt usiluje o zjištění, jak nové modely založené na školicích službách nabízené knihovnami a spojující školení s dalšími opatřeními, mohou podpořit činnosti, které se zabývají diskriminačními problémy a problémy exkluze. Projekt je zaměřen jak na knihovníky, tak na konečné uživatele.

<http://www.cremisi.org/>

Městská rada v Římě (City Council of Rome)

prosazuje kursy školení IT zaměřené na knihovníky.

<http://217.59.60.53/asp/MAHome.asp?Opr=Cus>

Litva

Městská knihovna v Klaipedě (Klaipeda City Library)

vyvinula systematický program pro počítačovou gramotnost

<http://www.biblioteka.lt/>

Veřejná knihovna v Plunge (Plunge Public Library)

Různé projekty vzájemné spolupráce místních zastupitelů, organizací pro vzdělávání dospělých, škol, nevládních organizací atd. pro školní a mimoškolní vzdělávání

<http://www.kf.vu.lt/~btmc/zitos/index.html>

Veřejná knihovna v Uteně (Utena Public Library)

Nabízí svým uživatelům počítače a připojení na Internet, databáze, elektronické zdroje, a to v knihovně a jejich 11 pobočkách, stejně tak i kursy počítačové gramotnosti jak pro školní

děti, tak pro dospělé. Jedna z prvních knihoven v Litvě, která se stala informačním střediskem komunity.

<http://www.uvb.lt>

Veřejná knihovna v Zarasai (Zarasai Public Library)

Jazykové kursy jako služba komunitě zdarma.

<http://www.is.lt/zarasbiblio>

Holandsko

NBLC

Kennisnet je projekt Ministerstva pro vzdělávání, který zajišťuje připojení vzdělávacích institucí a knihoven na Internet, účastní se 20 místních knihoven.

<http://ob.kennisnet.nl>

NBLC – Asociace holandských veřejných knihoven (Netherlands Association of Public libraries) připravila několik pilotních kursů počítačové gramotnosti prostřednictvím web-learningu, a to pro knihovníky a další občany.

<http://www.nblc.nl/>

Veřejná knihovna ve Venlo (Public Library Venlo)

Webové stránky poskytující digitální nástroj na pomoc studentům, kteří řeší nový úkol požadovaný na přednáškách literatury. Příklad role veřejných knihoven jako konsultantů a vývojářů digitálních nástrojů.

<http://www.leesdossier.nl/>

Norsko

Regionální knihovna Hordalandu (Hordaland County Library)

Projekt NELL (Síť pro celoživotní vzdělávání – Network for Lifelong Learning) potvrzuje, že veřejné knihovny jsou ústřední arénou pro celoživotní vzdělávání. Uživatelé byli jak jednotlivci, tak podniky. Cílem bylo umožnit dospělým účastnit se kursů dalšího vzdělávání na různých úrovních, a to v různých oblastech, co nejbližší jejich trvalému bydlišti a vytvořit regionální síť.

<http://www.hordaland.folkebibl.no/NELL>

Regionální knihovna Hordaland, Univerzita v Bergenu (Hordaland County Library, Bergen College)

Projekt Skandinávské rady ministrů. Vývoj pedagogických workshopů pro samostudium a následně školení účastníků (především knihovníků), s cílem doprovázet dospělé při jejich studiu a jeho plánování. Účastníci obdrželi kredity.

<http://www.hordaland.folkebibl.no/verkstad/index.htm>

Veřejná knihovna v Sandnes (Sandnes Public Library)

Nově započatý projekt – informační středisko v knihovně se speciální službou, která uživatelům pomůže vymezit jejich odbornost.

<http://www.sandnes.kommune.no/bibliotek/index.html>

Veřejná knihovna v Trondheimu (Trondheim Public Library)

Nabízí kursy, jak používat nové technologie.

<http://www.tfb.no>

Polsko

Veřejná regionální knihovna v Olsztynie (Public Provincial Library in Olsztyn)

Počítačová školení organizovaná mimo město – místní projekt v oblastech Warmia a Mazury podporovaný OSI, Budapešť. Těchto školení se účastnili uživatelé a pracovníci knihoven, učitelé a zastupitelé místních samospráv.

<http://www.osi.hu/>

Rumunsko

Rada Británie (The British Council)

Webové stránky kursů IT zaměřené na knihovníky.

<http://www.britcoun.org/romania/infoexch/romcurs.htm>

Slovinsko

Veřejná knihovna Otona Župančiče (Oton Zupancic Public Library)

V kontextu celoživotního vzdělávání knihovna nabízí studijní výměnné středisko, středisko pro nezávislou výuku, poradnu pro volbu povolání a diskusní středisko.

<http://www.lj-oz.sik.si>

Švédsko

Knihovna v Helsingborgu (Library in Helsingborg)

Zprostředkovatelé informací – informace a vzdělávání do malých podniků prostřednictvím knihovny.

<http://biblioteket.helsingborg.se/index.asp>

Velká Británie

Asociace knihoven (The Library Assosiation)

Knihovny a celoživotní vzdělávání – strategie pro roky 2002-4. Zaměřeno na potřeby studentů, odbornost zaměstnanců knihoven, partnerství a problematiku přístupu

http://www.la-hq.org.uk/directory/prof_issues/lls.html

Netskills

Netskills zajišťuje pro zaměstnance knihoven (mimo jiné) kurzy o využití informací v na síti, a to od začátečníků na úrovni základního úvodu k problematice webu, až ke kurzům pro pokročilé, jako je práce v HTML.

<http://www.netskills.ac.uk/>

Skupina pro celoživotní vzdělávání v Norfolku (Norfolk Lifelong Learning Group)

Vývoj společné korporální skupiny zahrnující knihovny, muzea, vzdělávání pro dospělé, nové služby a města, za účelem definovat prioritní oblasti pro vývoj celoživotního vzdělávání.

<http://www.lie.gov.uk/publications/policyreports/empower/index.html>

Skotsko

Všechny školy a knihovny budou do roku 2002 napojeny na Internet a všichni učitelé a žáci budou mít e-mailovou adresu. Je také plánováno napojení na Internet pro všechny instituce oblasti celoživotního vzdělávání.

Kybernetický projekt v South Ayrshire (South Ayrshire Cyber Project)

Zavazující se zrovnoprávnit přístup k IT veřejnosti.

<http://www.south-ayrshire.gov.uk/libraries/cybercentre/cybercen.htm>

Sunderland

Zřizuje šest elektronických vesnických hal a výukových středisek, kde jsou nabízeny různé IT služby zdarma včetně přístupu na Internet, využití textového editoru a přístup ke službám na Internetu, které jsou k dispozici v oblasti celoživotního vzdělávání.

<http://www.sunderland.gov.uk/public/editable/themes/lifelong-learning/electronic-village-halls1.asp>

UFI – Průmyslová univerzita (UFI – University of Industry)

Síť asi 700 výukových středisek s IT v Anglii usilující o zlepšení přístupu k IT a k výuce založené na IT pro dospělé žijící ve znevýhodněných komunitách. V průběhu roku 2002 všechny knihovny po celé zemi budou propojeny sítí pro celoživotní vzdělávání.

<http://www.learnirect.co.uk/>

- s. 21 – nefunguje kontakt Bremen Public Library
- s. 21 – nefunguje kontakt na rotterdamskou diskotéku
- s. 21 – nefunguje kontakt na Birmigham
- s. 22 – nefunguje Library and Information Plan – kontakt